

> Retouradres Postbus 30945 2500 GX Den Haag

Platform Biociden, Aqua Nederland,
leveranciers Koper-Zilverionisatie
Postbus 443
2260 AK Leidschendam

**Directoraat-Generaal
Milieu**
Directie Duurzaam
Producteren
Afdeling Water en bodem

Rijnstraat 8
Postbus 30945
2500 GX Den Haag
Interne postcode IPC 625
www.vrom.nl

Contactpersoon
Mr. W.F.E. Reinhold

T 070- 339 4261
F 070- 339 1288

Kenmerk
DP2010006017

Datum 19 FEB. 2010

Betreft Verlenging geldigheidsduur "Landelijke aanpak koper-zilverionisatie"

Geachte heer/ mevrouw,

Op 20 februari 2007 heeft de Staatssecretaris van VROM een brief uitgebracht inzake "Landelijke aanpak verboden toepassing van koper-zilverionisatie ter preventie van legionellabacteriën in collectieve leidingwaterinstallaties" (BWL/2006339512). Bij brief van 20 augustus 2008 (DGM/K&K 2008076370) zijn voorwaarden c) en d) aangepast en zijn nieuwe versies van Bijlage 1, 2 en 3 toegezonden.

In "Bijlage 1: Voorwaarden" van de brief is aangegeven dat onder voorwaarden niet handhavend opgetreden wordt bij gebruik van koper-zilverionisatie-apparatuur waarvoor nog geen toelating is afgegeven door het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb).

De geldigheidsduur van de beleidsbrief was gesteld op 3 jaar en zou dus op 20 februari 2010 vervallen. Inmiddels is gebleken dat niet voor alle middelen, waarvoor overeenkomstig de brief een toelating is aangevraagd, op die datum een besluit zal zijn genomen door het Ctgb.

Daarom verleng ik middels deze brief de geldigheidsduur van de brief van 20 februari 2007, tot 1 juli 2011. Als bijlage treft u aan een nieuwe Bijlage 1, waarin de gewijzigde geldigheidsduur verwerkt is. Bijlage 2 en 3 blijven ongewijzigd ten opzichte van de eerder toegezonden versie van 20 augustus 2008.

Inzake de geldigheidstermijn geldt hetzelfde voorbehoud als opgenomen in de brief van 20 februari 2007. Voor zover het Ctgb een toelating verleent, vervalt dus de geldigheid van de brief voor de middelen waarop deze toelating betrekking heeft.

In dat verband merk ik op dat volgens planning op 1 januari 2011 het Drinkwaterbesluit in werking treedt. Het ontwerp van dit besluit is voor commentaar gepubliceerd in de Staatscourant van 8 januari 2010 (Stcrt. 2010, 141).

In artikel 44 van het ontwerp-Drinkwaterbesluit is de volgorde van beheersmaatregelen opgenomen; bij ministeriële regeling zullen hierover nadere voorschriften worden gesteld.

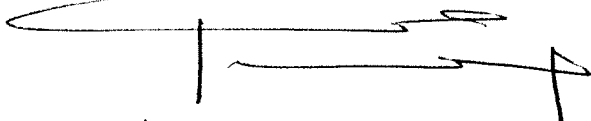
Middels artikel 62 van het ontwerp-Drinkwaterbesluit wordt artikel 14 van het Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden gewijzigd. Het voornemen is om daarmee te verbieden om biociden in drinkwater te gebruiken, tenzij daarvoor

ontheffing is verkregen. Het ligt in de bedoeling om bij de ontwikkeling van het ontheffingsbeleid aan te sluiten bij de voorwaarden en voorschriften die zijn opgenomen in de bijlage van deze brief. Op korte termijn zullen ter uitvoering van de artikelen 44 en 62 van het ontwerp-Drinkwaterbesluit vanuit het ministerie van VROM voorstellen worden ontwikkeld, die voor commentaar aan u zullen worden voorgelegd.

**Directoraat-Generaal
Milieu**
Directie Duurzaam
Producers
Afdeling Water en bodem

Kenmerk
DP2010006017

Hoogachtend,
de directeur Duurzaam Producers,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, sweeping horizontal stroke with a loop at the end, and a vertical line extending downwards from the middle of the stroke. The signature is written over a horizontal line.

dr. C.M. Plug

Bijlage 1: Voorwaarden

Definities

Leverancier: *een bedrijf dat koper-zilverionisatieapparatuur op de Nederlandse markt brengt;*

Koper-zilverionisatieapparatuur: *apparatuur waarmee via elektrolytische weg koper- en zilverionen in het leidingwater worden gebracht. De elektroden kunnen bestaan uit koper, zilver of een koperzilver legering.*

Reikwijdte

Deze brief heeft betrekking op het gebruik van koper-zilverionisatieapparatuur ter bestrijding van legionellabacteriën in collectieve watervoorzieningen en collectieve leidingnetten als bedoeld in artikel 1 lid 1 onder j en k van de Waterleidingwet, die zich bevinden:

- op locaties die vallen onder artikel 17i van het Waterleidingbesluit, of
- op locaties waar vóór 20 februari 2007 koper-zilverionisatieapparatuur was geplaatst en voor die plaatsing door het College toelating bestrijdingsmiddelen (Ctb) een ontheffing voor proefdoeleinden is verleend, waarvan de proeftermijn is verlopen, of
- op andere locaties, die op verzoek van eigenaar van de installatie als zodanig door de VROM-Inspectie zijn aangewezen.

Doel

Doel van deze brief is de landelijke aanpak kenbaar maken van de bewindspersonen van Justitie, Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Landbouw, Natuurbeheer en Voedselveiligheid, en Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Milieubeheer inzake de toepassing van koper-ionisatieapparatuur, vooruitlopend op het besluit omtrent toelating van het College toelating gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) op de aanvraag, zodat koper-zilverionisatieapparatuur kan worden toepast in leidingwaterinstallaties (zoals hiervoor aangegeven onder "Reikwijdte") waar een legionellosebesmetting aanwezig is en waar redelijkerwijs geen andere methoden voor legionellapreventie toepasbaar zijn.

Voorwaarden

Indien op een locatie koper-zilverionisatieapparatuur is geplaatst waarvoor nog geen toelating is verleend door het Ctgb, wordt alleen afgezien van handhavend optreden op basis van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden jo. artikel 1a van de Wet op de economische delicten (Wed) als aan alle onderstaande voorwaarden wordt voldaan. Daarbij is de eigenaar/gebruiker van de installatie ervoor verantwoordelijk dat wordt voldaan aan de voorwaarden a) tot en met l), en is de leverancier ervoor verantwoordelijk dat wordt voldaan aan voorwaarden g), m) en n).

- a) De locatie moet vallen onder hetgeen bedoeld is onder "Reikwijdte" en moet middels zowel het Meldingsformulier Leverancier (bijlage 2) als het Meldingsformulier Gebruiker (bijlage 3) bij het Ministerie van VROM zijn aangemeld.

**Directoraat-Generaal
Milieu**
Directie Duurzaam
Producers
Afdeling Water en bodem

Kenmerk
DP2010006017

- b) Er moet voor de betreffende locatie een deugdelijke risicoanalyse zijn uitgevoerd overeenkomstig artikel 17k en Bijlage F van het Waterleidingbesluit.
- c) Er is sprake van een omvangrijke en herhaaldelijke legionellabesmetting, terwijl
- alle aanpassingen zijn uitgevoerd die redelijkerwijs gevegd kunnen worden om de installatie te laten voldoen aan de geldende technische eisen,
  - de installatie op een deugdelijke wijze wordt beheerd, en
  - in de praktijk ondervonden is danwel redelijkerwijs verwacht mag worden dat het toepassen van fysische technieken op de betreffende locatie situatie onvoldoende effect heeft.
- d) De risicoanalyse als bedoeld in voorwaarde b moet zijn uitgebreid met een onderbouwing waaruit blijkt dat is voldaan aan voorwaarde c.
- e) Er moet overeenkomstig artikel 17l van het Waterleidingbesluit een beheersplan zijn opgesteld en worden uitgevoerd dat gericht is op voortdurende borging van de effectiviteit van de apparatuur in de gehele achterliggende installatie en het voorkómen van ongewenste neveneffecten.
- f) Van de uitvoering van het beheersplan wordt verslag gedaan in het logboek, overeenkomstig artikel 17n van het Waterleidingbesluit.
- g) Iedere keer als er een voornemen bestaat om koper-zilverionisatieapparatuur op een bepaalde locatie voor het eerst in werking te stellen, dienen de leverancier en de gebruiker dit uiterlijk 2 weken voor de inwerkingstelling te melden door toezending van de volledig ingevulde en ondertekende meldingsformulieren (zie bijlagen 2 en 3) te zenden aan het daarop vermelde adres.
- h) Vanaf de inwerkingstelling wordt het volgende meetprogramma uitgevoerd: maandelijkse bemonstering op legionella, koper, zilver en koloniegetal. De maandelijkse bemonstering van een parameter kan worden vervangen door een 3-maandelijkse, indien gedurende drie achtereenvolgende maandelijkse metingen geen waarden gevonden zijn boven de in k) gestelde maximumwaarde. De 3-maandelijkse metingen kunnen worden vervangen door halfjaarlijkse metingen, indien gedurende drie achtereenvolgende 3-maandelijkse metingen geen waarden gevonden zijn boven de in k) gestelde maximumwaarde. Voor bepalen van het aantal meetpunten moet Bijlage G van het Waterleidingbesluit worden toegepast. De VROM-Inspectie kan bepalen dat het de meetfrequentie of het aantal meetpunten verhoogd of verlaagd wordt. Met hierboven beschreven meetprogramma wordt invulling gegeven aan de plicht op grond van het Waterleidingbesluit om bij behandeling van het water een meetprogramma op te stellen en uit te voeren.
- i) Bij de uitvoering van de analyses zijn artikel 10 en Bijlage C van het Waterleidingbesluit van toepassing. De meetresultaten worden vermeld in het logboek.
- j) Het behandelde water moet aan de tappunten voldoen aan artikel 4, eerste lid en Bijlage A van het Waterleidingbesluit; voor zilver geldt daarbij een waarde van 100 microgram per liter. De koper-zilverionisatieapparatuur moet zijn beveiligd tegen overdosering.
- k) Eventueel kunnen door de daartoe bevoegde toezichthouders aanvullende gebruiksvoorwaarden worden opgelegd ter beperking van risico's voor werknemers, volksgezondheid of milieu.
- l) Eventuele overschrijding van de onder j) genoemde waarden dient terstond te worden gemeld aan de VROM-Inspectie.
- m) Voor 20 augustus 2007 dient de leverancier
- in het kader van de Bestrijdingsmiddelenwet een volledige aanvraag voor een toelating in te dienen bij het Ct(g)b. De

**Directoraat-Generaal
Milieu**
Directie Duurzaam
Producteren
Afdeling Water en bodem

Kenmerk
DP2010006017

- resultaten die zijn verkregen uit eventuele proefontheffingen, verleend door het Ct(g)b in het kader van de Bestrijdingsmiddelenwet danwel de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden, dienen onderdeel te zijn van deze aanvraag;
- in het kader van het Waterleidingbesluit een Attest Toxicologische Aspecten (ATA) aan te vragen bij Kiwa.
- n) Voor leveranciers die op 20 februari 2007 nog geen koper-zilverionisatieapparatuur op de markt hebben gebracht, gaat de onder m) genoemde termijn van 6 maanden lopen op het moment dat apparatuur van die leverancier voor het eerst in Nederland wordt geplaatst. Verder zijn alle voorwaarden onverkort van toepassing.

**Directoraat-Generaal
Milieu**
Directie Duurzaam
Producteren
Afdeling Water en bodem

Kenmerk
DP2010006017

Gevolgen van niet-naleving van de voorwaarden

Bij constatering dat aan een of meer van bovengenoemde voorwaarden niet is voldaan, zal de VROM-Inspectie handhavend optreden jegens de verantwoordelijke voor de locatie waar de koperzilverionisatieapparatuur is geplaatst en/of jegens de leverancier die de betreffende apparatuur op de markt brengt of heeft gebracht. Dit kan er toe leiden dat alle apparatuur die niet (meer) valt onder een ontheffing voor proefdoeleinden dan wel waarvoor (nog) geen toelating is verleend, dan onmiddellijk buiten bedrijf wordt gesteld.

Geldigheidsduur van deze beleidsbrief

Deze brief geldt tot uiterlijk 1 juli 2011, tenzij:

- door het Ctgb een besluit is genomen over de aanvraag tot toelating van betreffende koper-zilverionisatieapparatuur, ook in het geval tegen dit besluit bezwaar of beroep wordt ingesteld, of
- in het kader van de Biocidenrichtlijn een voor Nederland bindend Europees besluit wordt genomen over koper-zilverionisatie, of
- (inter)nationaal een voor Nederland bindend besluit wordt genomen om de normen voor koper of zilver in drinkwater in belangrijke mate te verlagen.

Relatie met oordeel Ctgb over toelaatbaarheid

Aan deze brief kan geen enkel recht worden ontleend inzake een eventuele toelating door het Ctgb.

Verhaal van kosten en schade

De kosten van de uitvoering van deze beleidsbrief en de eventuele schade die mogelijk gepaard gaat met eventuele weigering van de toelating door het Ctgb kunnen in geen geval op het Ministerie van VROM verhaald worden.